

Врз основа на член 126 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.98/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 21 март 2020 година, донесе

УРЕДБА СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ЗАДАЧИ НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ВРЕМЕ НА ТРАЕЊЕТО НА ВОНРЕДНАТА СОСТОЈБА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со оваа уредба со законска сила се утврдуваат задачите на Армијата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Армијата), за поддршка на полициските сили на Министерството за внатрешни работи и за поддршка на единиците на локалната самоуправа, органите на државната управа или на други државни институции на Република Северна Македонија за време на траењето на вонредната состојба, заради спречување на внесување, ширење и справување со коронавирус COVID 19.

Член 2

Армијата формира и ангажира сили за поддршка на полициските сили на Министерството за внатрешни работи за:

- обезбедување и надзор на граничната линија на државната граница со цел спречување на влез и излез на сите лица кои имаат намера да извршат нелегален премин на државната граница;
- контрола на влез и излез на патните правци кои водат кон населените места преку воспоставување на мобилни пунктови и контролни точки во реоните за ангажирање и
- физичко обезбедување на витални објекти кои се обезбедувани од Министерството за внатрешни работи.

Армијата формира и ангажира сили и за поддршка на единиците на локалната самоуправа, органите на државната управа или на други државни институции на Република Северна Македонија, со цел спречување на ширење на епидемијата и отстранување на последиците настанати од епидемијата за укажување на помош заради спасување на луѓето и материјалните добра.

II. ЗАДАЧИ НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Член 3

Армијата ќе ги поддржи полициските сили на Министерството за внатрешни работи во обезбедување на граничната линија од државната граница што ќе ги опфаќа работите што се однесуваат на граничен надзор со цел за:

- Спречување на влез и излез на сите лица кои имаат намера да извршат нелегален премин на државната граница;
- Спречување и откривање на илегална миграција и трговија со луѓе;
- Заштита на животот, здравјето на луѓето, личната сигурност, имотот, животната средина и природата;

- Спечување и откривање на други опасности по јавниот ред, правниот поредок, националната безбедност и меѓународните односи и
- Задржување на лица фатени на државната граница и предавање на полициските службеници.

Член 4

Припадниците на Армијата вршат поддршка на полициските сили во контрола на влез и излез на патните правци кои водат кон населените места преку воспоставување на мобилни пунктови и контролни точки во реоните за ангажирање, која се однесува на:

- Заштита на животот, личната сигурност и имотот на граѓаните;
- Одржување на јавниот ред и мир;
- Регулација и контрола на сообраќајот на пунктовите или патиштата и
- Укажување помош и заштита на граѓаните во случај на неопходна потреба.

Член 5

Припадниците на Армијата вршат поддршка на полициските сили во обезбедување на личности и објекти, согласно закон и одлуки на Влада.

III. ОВЛАСТУВАЊА

Член 6

Припадниците на Армијата во извршување на задачите согласно оваа уредба со законска сила применуваат полициски овластувања, и тоа:

- Проверка на лица и предмети;
- Собирање на информации;
- Лишување од слобода;
- Приведување;
- Задржување;
- Пренасочување, насочување или ограничување на движењето на лица и превозни средства на определен простор за нужно потребно време;
- Предупредување и наредување;
- Привремено одземање на предмети, заради предавање на полицијата;
- Преглед, односно претрес на определени објекти и простории на државни органи, институции што вршат јавни овластувања и други правни лица;
- Влегување во туѓ дом и затворени простории;
- Сопирање, преглед, односно претрес на лица, багаж и превозни средства и
- Обезбедување на местото на настанот.

IV. УПОТРЕБА НА СРЕДСТВА ЗА ПРИСИЛБА И ОГНЕНО ОРУЖЈЕ

Член 7

При спроведувањето на задачите утврдени со оваа уредба со законска сила, припадниците на Армијата можат да употребат средства на присилба или огнено оружје.

Под присилба во смисла на оваа уредба со законска сила се смета употреба на легитимен, соодветен и пропорционален физички или механички притисок, со примена на средства согласно закон, насочен спрема определено лице од страна на

припадник на Армијата, само во случај кога задачите од оваа уредба не можат да бидат извршени.

Средства за присилба во смисла на оваа уредба се: физичка сила, гумена палка, средства за врзување на лица, уред за присилно запирање на возила, службено куче, хемиски средства и огнено оружје.

Член 8

Припадникот на Армијата е овластен да употреби огнено оружје кога е тоа апсолутно неопходно и кога со употреба на другите средства за присилба задачите од оваа уредба не можат да бидат извршени.

Припадникот на Армијата е овластен да употреби огнено оружје кога на друг начин и со употреба на други средства за присилба не може:

1. Да го заштити својот живот или животот на други луѓе;
2. Да одбие од себе и од друг непосреден напад со кој се загрозува неговиот живот или животот на некој друг;
3. Да одбие напад на објект или личност што се обезбедува;
4. Да спречи бегство на лице затекнато при извршување на кривично дело за кое е пропишана казна затвор од пет години или потешка казна и
5. Да спречи бегство на притворено или осудено лице од казнено поправна установа.

Пред употреба на огненото оружје, припадникот на Армијата ќе упати усна наредба и предупредување „стој!“, а потоа и втора наредба и предупредување „стој, ќе пукам!“.

Наредбите и предупредувањата од ставот 3 на овој член нема да се упатат ако со тоа би се довело во прашање извршувањето на задачите од оваа уредба со законска сила.

Припадникот на Армијата нема да употреби огнено оружје спрема лицето кое е задржано согласно оваа уредба со законска сила, освен кога тоа е неопходно за да го заштити својот живот или животот на други лица, како и во случаи кога е потребно да спречи бегство на задржаното лице.

Пукање во воздух заради сигнализација, барање помош и застрашување, како и пукање во животни кога тие го загрозуваат животот на луѓето, не се смета како употреба на огнено оружје во смисла на оваа уредба со законска сила.

Министерот за внатрешни работи донесува посебни упатства за начинот на постапување при употреба на огнено оружје од ставот 2 на овој член.

Член 9

Употребата на огнено оружје не е дозволена ако се доведува во опасност животот на други лица, освен ако употребата на огненото оружје е единствено средство за одбрана од посреден напад, опасност од напад врз животот на други лица.

Член 10

Средствата за присилба не смеат да се употребат кон деца, очигледно болни, стари и изнемоштени лица, лица со тежок инвалидитет и жени со видлива бременост, освен ако истите се неопходни за лицето да се приведе или задржи и припадникот

на Армијата не може поинаку да го совлада неговиот отпор или одбие напад или ако лицето го загрозува својот живот, животот на луѓето, имотот или ако заради други околности неговиот живот и здравје се непосредно загрозени.

Член 11

Во случај кога се воспоставува нарушен јавен ред или мир во поголем обем можат да се употребат средства за присилба, и тоа: физичка сила, гумена палка, средства за врзување на лица, уред за присилно запирање на возила и службено куче.

Член 12

Припадниците на Армијата кои вршат служба под непосредно командување на претпоставениот смеат да употребат средства на присилба или огнено оружје само по негова наредба, освен кога претпоставениот не може да даде наредба.

Член 13

Ограничувањето на слободите и правата не може да биде дискриминаторско по основ на раса, боја на кожа, потекло национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

Ограничувањето на слободите и правата не може да се однесува на право на живот, забраната на мачење, на нечовечко и понижувачко постапување и казнување, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата, јавното изразување на мислата и вероисповеста.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 14

Министерот за внатрешни работи во рок од 24 часа од денот на влегувањето во сила на оваа уредба со законска сила ќе ги донесе упатствата од членот 8 став 7 од оваа уредба со законска сила.

Член 15

Оваа уредба со законска сила влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр.44-2409/1
21 март 2020 година
Скопје

ЗАМЕНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

м-р Радмила Шекеринска
Јанковска